

UPRAVLJANJE POSLOVNIH PROCESVO KOT ODGOVOR NA SEDANJO KRIZO

Mag. Andrej Guštin

CREA d.o.o.
www.crea.si | info@crea.si

CREA in BPM

- Svetovanje in izvedba na področjih:
  - upravljanje poslovnih procesov
  - elektronsko poslovanje
- Upravljanje poslovnih procesov in delovnih tokov
  - načrtovanje in izboljšave
  - podpora upravljanju poslovnih procesov
  - povezava na elektronsko poslovanje
  - izobraževanje (delavnice, seminarji,...)

Cilji prispevka v 3 stavkih

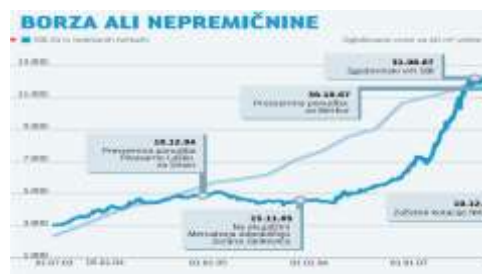
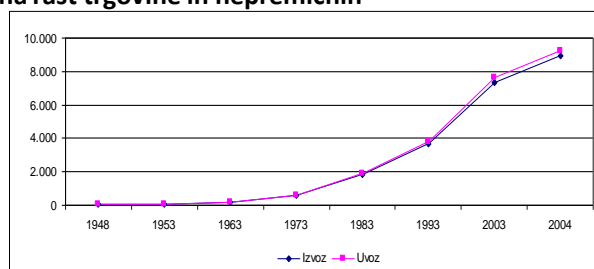
- Vedno začnimo od vrha navzdol.
- Obravnavajmo procese od začetka do konca (E2E) skozi verige vrednosti.
- Projekti izvedbe in prenove zahtevajo spremembo v načinu dela in razmišljanja vseh sodelujočih.

crea

3

Izhodišče – RAST in ...

Svetovna rast trgovine in nepremičnin

crea

4

Izhodišče - ... padec

Vzroki za spremembo procesov?

- Znatno povečanje običajne in e-konkurence
- Krajši produktni, storitveni in poslovni življenjski cikel
- Porast obsega in kompleksnosti organizacij
- Povečana moč deležnikov (večja pričakovanja)
- **Izboljšane tehnologije za e-poslovanje in upravljanje informacij**
- Globalizacija in informacijska doba
- **Veriga dodane vrednosti in omrežja preko celotne organizacije**
- **Zahteve za zvečanje učinkovitosti in uspešnosti**
- Problemi nadzora podjetij
- Zakonodaja, skladnost z mednarodnimi standardi
- Spreminjanje poslovnih modelov in nove poti na trg
- Mehčanje meja med zasebnimi in javnimi podjetji
- Mednarodna/globalna informacijska infrastruktura

Spremljanje procesov, ljudje in tehnologije

- Izvajanje procesov in projektov prenove ni mogoče brez **ljudi**, **tehnologije** in **merjenja rezultatov**.
- Izvajanje procesov (redno delo) ne more zagotoviti visokih standardov brez **ljudi** podprtih z ustrezno **tehnologijo** in zmožnostjo razumevanja (**merjenje in analiziranje**) delovanja poslovnih procesov.
  - ▶ **4 dimenzije:**
    - **Strategija**
    - **Ljudje**
    - **Procesi**
    - **Sistemi**

crea

7

Osnovne značilnosti procesa

- **cilji** procesa
- **lastnik** procesa
- začetek in konec procesa, vhodi in izhodi, dobro definirane notranje **vmesnike** in **odgovornosti**
- povezave z ostalimi procesi (upravljavskimi in podpornimi)
- **merljive** značilnosti procesa, ki omogočajo ugotavljanje učinkovitosti in uspešnosti procesov
- prepoznani notranji ali zunanji kupci in dobavitelji
- stalno izboljševanje

crea

8

Ustvarjanje vrednosti

- Vsako podjetje obstaja z namenom ustvarjanja neke **vrednosti (proizvodi, storitve) za trg.**
- Za ustvarjanje in posredovanje te vrednosti potrebuje **notranji sistem procesov** in virov.
- Organizacijo lahko v splošnem razčlenimo na 5 ravni.

Elementi procesne arhitekture

- Pri opredelitvi procesne arhitekture so ključni koraki:
  - Določitev ključnih poslovnih procesov (7; +/-2).
  - Določitev strateških ciljev, ki jih mora posamezni ključni poslovni proces doseči in do kdaj.
  - Opredelitev načina merjenja rezultatov (metrike, pričakovane vrednosti, pridobivanje dejanskih rezultatov).
  - Razčlenitve ključnih procesov v – število nivojev opredeljuje okvir procesnega vladanja.
- Določijo se lastniki procesov v procesni arhitekturi.
  - Za vsak ključni poslovni proces se določi lastnika in potrebne vire.
- Komuniciranje procesne arhitekture znotraj organizacije.

Primer iz prakse

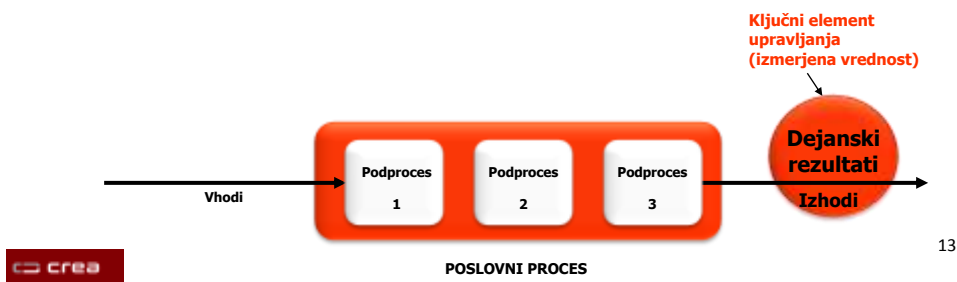
1. Procesna arhitektura

Ključne vloge pri procesnem upravljanju

- Ključni vloge pri procesnem upravljanju sta:
  - **Lastnik procesa,**
  - **Organ, ki upravlja procesno arhitekturo.**
- Poleg teh dveh nastopa pri procesnem upravljanju še nekaj vlog (procesni tim, operativni vodja, stranka, ipd.).
- *V odvisnosti od posamezne organizacije, se naloge in odgovornosti posameznih vlog lahko razporedijo tudi med druge že obstoječe vloge.*

Izvajanje poslovnega procesa

- Izvajanje poslovnega procesa
  - Ustvarja in posreduje vrednost strankam
  - Se razteza preko celotne organizacije
- Je delo, ki je potrebno za posredovanje vrednosti strankam
- Uspešnost delovanja poslovnega procesa presojamo na podlagi dejanskih rezultatov:
  - **Točke preloma: točke merjenja**
  - **Poslovna pravila: točke kontrole**
  - **Trenutki resnice: točke zadovoljstva strank**

Spremljanje delovanja procesov

- *Delovanje procesov zaznavamo prek merjenja rezultatov.*
- *Razlika med izmerjenimi rezultati in planiranimi je osnova za izvedbo ukrepov za izboljšanje rezultatov delovanja poslovnega procesa.*
- Povezava med rezultati merjenja ter odgovornostmi in pooblastili (procesno vladanje) omogoča resnično upravljanje poslovanja, ki je trajnostno vzdržno .
- .... če ne **meriš** rezultatov delovanja, enostavno ne **upravljaš** poslovanja ...
- Pa vendar le redka podjetja uspešno in učinkovito merijo delovanje procesov, še bolj redka pa so tista, ki rezultate merjenja povežejo s pristojnostmi in odgovornostmi.

Zveza med cilji, metrikami in rezultati

CILJ	METRIKE
Kakovost in uspešnost	Ustreznost izdelka ali storitve Zadovoljstvo strank Cena Konsistentnost itd.
Učinkovitost	Stroški izvedbe Čas obdelave/pregleda Čas čakanja od prihoda do pregleda
Prilagodljivost	Čas do uvedbe nove storitve ali procesa Delež čas/stroški pri spremembah Prilagodljivost zaposlenih/število predlaganih izboljšav itd.

- Metrika je **merilo uspešnosti**.
- Skupni imenovalac večine metrik so: **čas (t), stroški (€), količina (N,%)** in **zadovoljstvo strank**.
- **Rezultat** je dejanska (izmerjena) vrednost metrike.

15

Upravljanje poslovnega procesa

1. Po vzpostavitvi metrik je ključna postavitev različnih informacijskih zank, ki omogočajo **ustrezno ukrepanje** na podlagi pravih, točnih in pravočasnih informacij.
2. **Presoja** razlogov za odstopanja med dejanskimi in pričakovanimi rezultati na podlagi zbranih podatkov iz kontrolinga poslovnih procesov.
3. **Opredelitev** potrebnih ukrepov v primeru odstopanj.
4. **Izvedba** ustreznih ukrepov v primeru odstopanj.

Primer iz prakse

2. Procesne metrike

17

Cilji prenove in upravljanja

- Znižanje operativnih stroškov ✓
- Povečanje produktivnosti ✓
- Boljši nadzor nad poslovanjem ✓
- Zmanjšanje delovnih bremen zaposlenih ✓
- Zmanjšanje napak ✓
- Povečanje zadovoljstva kupcev ✓
- Doseganje strateških prednosti na trgu s pomočjo informacijske tehnologije ✓

18

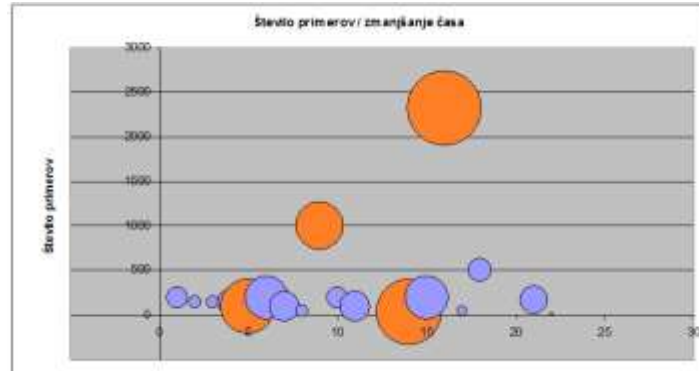
Cilji in strateška usklajenost

- **Strateška usklajenost** je razsežnost procesnega upravljanja, ki usklajuje:
  - izvajanje procesov in
  - upravljanje (planiranje in kontroliranje) s strateškimi cilji organizacije.
- **Organizacijska usklajenost** je stopnja skladnosti med:
  - strateško usmeritvijo organizacije,
  - njenimi poslovnimi procesi,
  - njeno organizacijsko strukturo,
  - metrikami rezultatov delovanja poslovnih procesov in
  - nagrajevanjem.

Primer iz prakse

3. Strategija in kaj je pomembno za podjetje

21

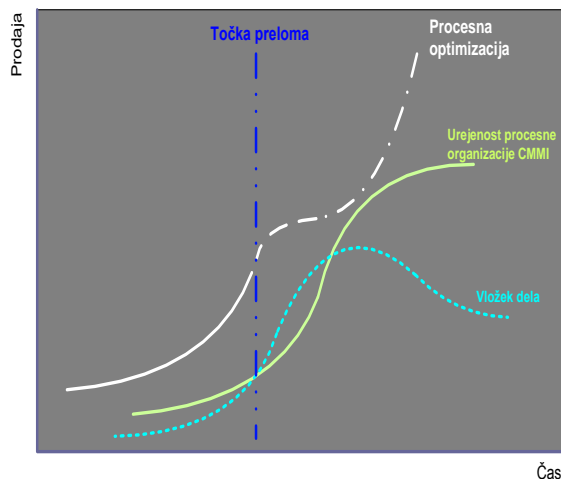
Sprememba je najtežja stvar v življenju!

22

Kaj po točki preloma – smo boljši ali drugačni?

- Poslovanje deluje v procesnem okvirju
- Informacijska tehnologij popolnoma uravnotežena z zahtevami procesov
- Merjenje učinkovitosti se opira na ključne procese in dolgoročno donosnost
- Vmesniki do zunanjih procesov so znani in podpirajo procesno naravnano povezav
- Operativna izjemnost ključnih procesov

23

Zaposleni in prenova procesov

- Pri zaposlenih v grobem ločimo dve vlogi v procesu:
  - Izvajalci - izvajajo konkretne naloge v procesu
  - Upravljalci - upravljajo izvajanje procesa
- Za obe skupini je pomembno:
  - Izobraževanje in usposabljanje
  - Jasno opredeljene:
    - naloge (te morajo biti dokumentirane v sistematizaciji delovnih mest)
    - odgovornosti in pooblastila ter
    - metrike (te morajo biti dokumentirane v okviru sistemov redne spremljave rezultatov delovanja)
  - Komuniciranje (o spremembah v procesu, o vlogah, odgovornostih in pooblastilih, o umeščenosti procesa, o rezultatih itd.).
  - Podpora (usmerjanje in spremljanje napredovanja na delovnem mestu).
  - Povratne informacije (jasen in objektivni prikaz rezultatov dela).
- Tudi pri zaposlenih je pomembno meriti zadovoljstvo, prav tako vlogo čustev.

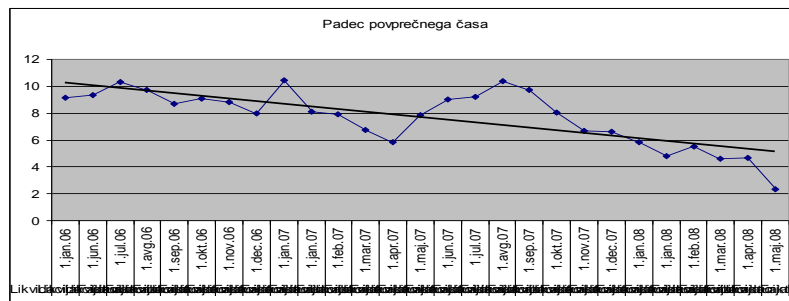
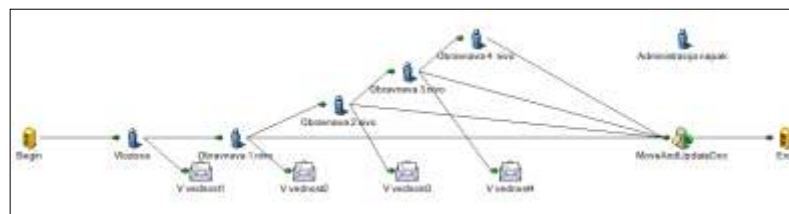
24

Primer iz prakse

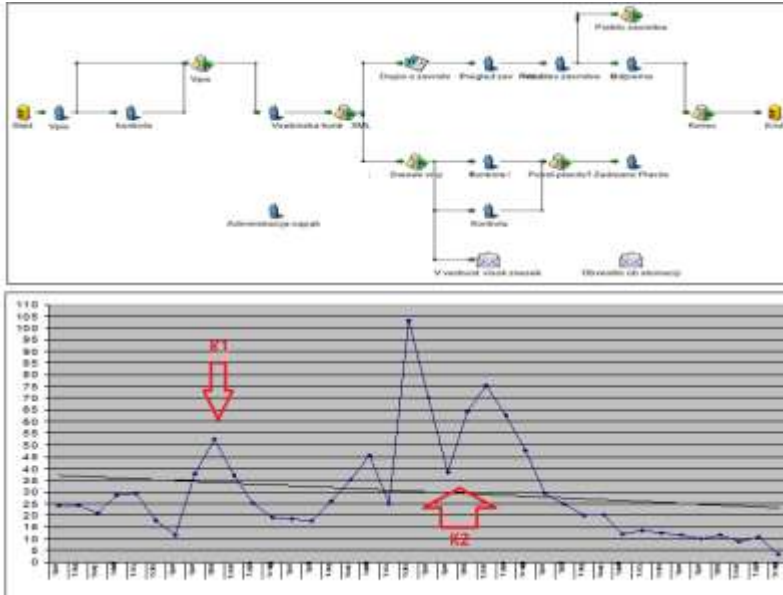

4. Prenova procesov

Proces obdelave prejetih dokumentov

Proces obdelave finančnih podatkov in obračuna storitev

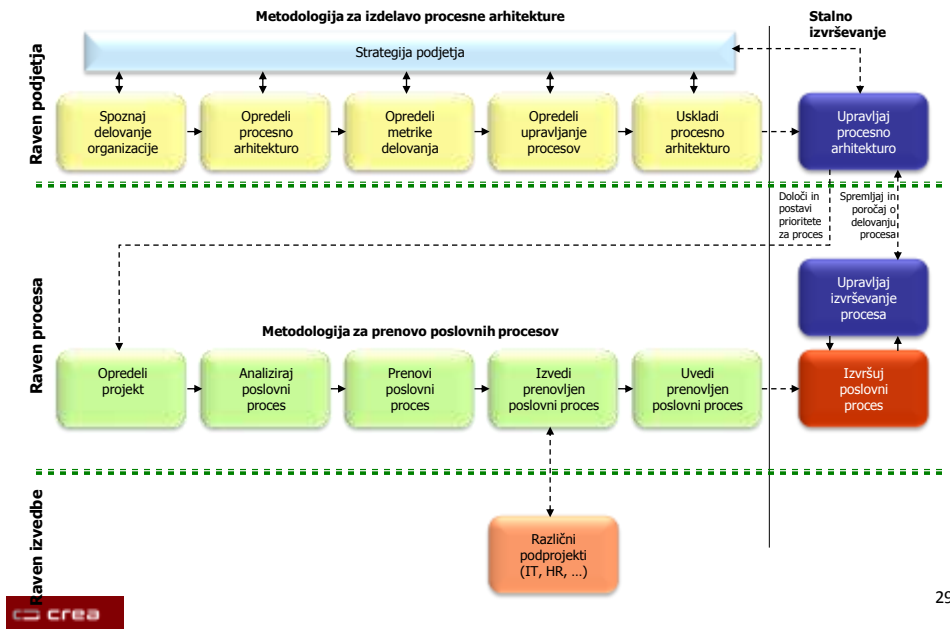

Povzetek in zaključek

crea

CREA d.o.o.
www.crea.si | info@crea.si

Celovita metodologija upravlja poslovnih procesov

29

Pomembne praktične izkušnje

- Izkušnje kažejo, da se pri obravnavi procesov največ pozornosti namenja izvajanju procesa, bistveno premalo, največkrat **nič, pa upravljanju procesa**.
- Dobre prakse so pokazale, da je pri uspešnih projektih izboljševanja poslovnih procesov namenjeno 50% časa upravljanju procesa in 50% čas upravljanemu procesu.
- Ključ do uspeha uvedbe procesnega pristopa je **upravljanje uvajanje sprememb** (veliko pozornost je potrebno nameniti izobraževanju, informiranju in sodelovanju vseh nivojev upravljanja in izvajanja poslov v organizaciji).
- Potrebno je pojasniti prednosti in priložnosti novega načina delovanja in mišljenja.
- Pristop zahteva velike spremembe v načinu delovanja, še mnogo večje pa v **načinu mišljenja** (slednje je tudi najtežji del projekta uvajanja procesnega pristopa delovanja in organiziranja in večina projektov "pade" na tej točki).
- Pri vodenju projektov izboljšav poslovnih procesov je praksa pokazala, da so bistveno bolj uspešni projekti tisti, ki jih vodijo poslovna področja (tisti, ki v procesu "živijo"), ne pa strokovne službe ali IT (vodja naj bi bil tisti, ki je "življenjsko" odvisen od procesa).

30

HVALA ZA POZORNOST

Vprašanja?

CREA d.o.o.
www.crea.si | info@crea.si